

reportatge fotogràfic

Els secrets del Ridaura, una finestra a l'edat del gel

>> Riera de Sant Baldiri (Llagostera).

Text > **JAUME RAMOT**, president del Grup de Natura Sterna

El Ridaura és, aparentment, un riu típicament mediterrani i fins i tot modest en les seves formes. Neix porugament al cor de l'Ardenya, just a la confluència de les rieres Verdera i de Sant Baldiri, a cavall entre els municipis de Llagostera, Sant Feliu de Guíxols i Santa Cristina d'Aro. En poc menys de 7 km, s'aboca al Mediterrani just a la platja Gran de Platja d'Aro. El Ridaura vertebrava una vall d'Aro que amb els anys ha sofert canvis importants en el seu model productiu i social. Amb uns orígens basats en l'agricultura i la indústria surera, en les darreres dècades ha anat derivant cap a un model turístic i urbanístic desenfrenat.

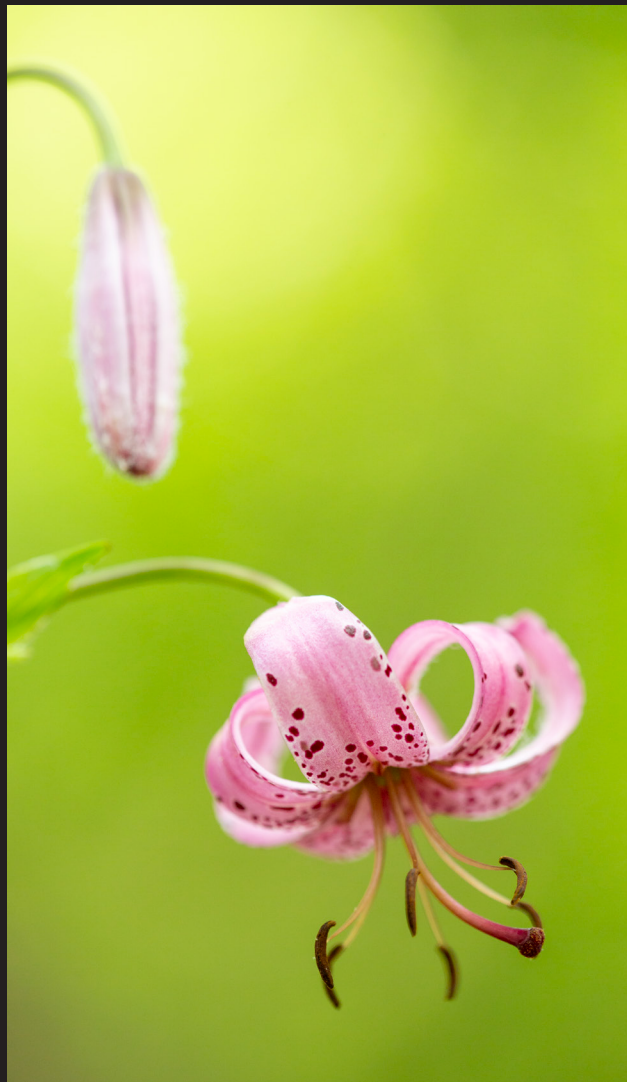
Etimològicament, el nom del Ridaura, lluny d'evocar la presència d'or, deriva d'una realitat més plausible, ja que, segons els estudis consultats, es podria traduir com a 'riu d'avellaners'. I és ben cert que a soplui d'aquests avellaners el Ridaura guarda zelosa-

ment amagats molts secrets. Alguns d'ells són relictos vivents, testimonis de la regressió de les darreres glaciacions, que només en llocs excepcionals com aquest han sobreviscut. Al tram alt del Ridaura s'hi troba el que els biòlegs anomenen un *hotspot*. A casa nostra podríem traduir aquest anglicisme com un punt amb altes concentracions d'espècies amenaçades. En pocs centenars de metres podem trobar les darreres poblacions a Catalunya d'herba de la gota (*Drosera rotundifolia*), d'espi-ga d'aigua (*Potamogeton polygonifolius*) o d'orquídia de tardor (*Spirantes stivalis*). Per acabar d'arrodonir la llista somiada per qualsevol botànic, caldria afegir-hi espècies tant o més atractives, com ara el lletimó (*Dictamnus albus*), el marcòlic (*Lilium martagon*) o la falguera reial (*Osmunda regalis*), entre d'altres.

Aquesta concentració d'espècies és bàsicament per motius geològics. El llit rocallós del tram alt del Ridaura es troba sota unes importants capes de sauló (ma-

>> Lletimó (*Dictamnus albus*).

>> Marcòlic (*Lilium martagon*).

Fotos > **ROSA MATESANZ**

terial resultant de l'erosió del granit), certament permeables. Aquest fet fa que l'aigua de les pluges trigui molt de temps a fer el circuit de drenatge. De manera que, passats molts dies (inclús mesos) després de la pluja, el Ridaura segueix rebent aigua infiltrada en el sòl, motiu pel qual es mantenen les gorgues durant tot l'any i donen cabuda a poblacions estables de barb de muntanya (*Barbus meridionalis*), alguna anguila (*Anguilla anguilla*) i una bona colla d'amfibis com ara el gripau comú (*Bufo bufo*) o la salamandra (*Salamandra salamandra*). A aquestes condicions tan excepcionals, hi podríem sumar la climatologia específica de l'Àrdenya. Aquesta serralada litoral, amb una costa abrupta abocada al Mediterrani, recull tota la humitat marina i segresta les pertorbacions que entren del mar, amb la qual cosa dona unes pluviometries i humitats relatives molt superiors a les que trobarem terra endins. Unes condicions, com podeu veure, úniques, que fan el

Ridaura extremadament interessant des del punt de vista biològic.

Associats a llocs tan excepcionals, hi sol haver una biodiversitat molt àmplia. Als marges, esquitxos blau metàl·lic ens criden l'atenció, ja que són l'hàbitat perfecte per a l'escarabat (*Hoplia coerulea*) o l'emperador blau (*Anax imperator*). Les floracions primaverals atrauen un munt de lepidòpters com ara les papallones zebredes (*Iphiclidides podalirius*), que acolorixen encara més aquests racons de pau. Els pins més comuns a la zona són el pinastre o pi marí (*Pinus pinaster*), un hàbitat perfecte per mirar amunt i observar una rica fauna ornitològica. Els picots verds (*Picus viridis*) i els picots garsers grossos (*Dendrocopos major*) foraden aquí i allà mentre els raspinells (*Certhia brachydactyla*) ens fan retorçar el coll per seguir-los amb la mirada. Tot plegat, un racó de pau i un tresor que cal protegir urgentment.

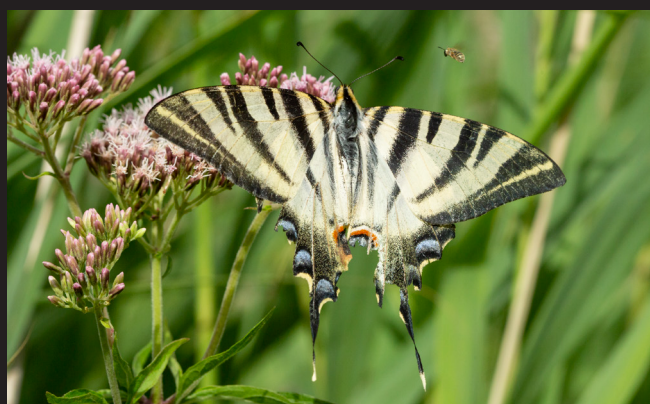
>> Espiga d'aigua (*Potamogeton polygonifolius*).

>> Herba de la gota (*Drosera rotundifolia*).

>> Gripau comú (*Bufo bufo*).

>> *Papallona zebra* (*Iphiclide podalirius*).

>> *Raspinell comú* (*Certhia brachydactyla*).

>> Escarabat (*Hopl意思a coerulea*).

>> Emperador blau (*Anax imperator*).

>> *Picot garser gros* (*Dendrocopos major*).

>> *Verdurum* (*Carduelis chloris*).